

Българско национално радио

✓ Експертите очакват свиване на дела на сивата икономика у нас през следващите една - две години

http://bnr.bg/sites/radiobulgaria/Economy/News_bg/Pages/16.12.11-1.aspx

Експертите отчитат намаление на "сивата" икономика у нас, а очакванията им са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една-две години. Осветляването на приходите ще доведе до увеличението на постъпленията в бюджета, единодушни са икономисти, работодатели, политици. Подобряването на бизнес средата у нас косвено ще доведе до изсветляване на икономиката, е мнението на председателя на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова. Тя откроява необходимостта от законодателни промени по отношение на ограничаване на различни лицензионни разрешителни, на тромавите административни процедури. За Българската стопанска камара част от проблемите пред бизнеса са често променящата се нормативна среда, което създава несигурност при планирането на бизнеса, на инвестициите, бавните процедури по несъстоятелност, които блокират за дълго време активите на фалиралите предприятия, не дават възможност да се овъзмездят кредиторите. Работодателите от бранш "Информационни технологии" намират обаче, че сивият сектор в тази сфера е намалял почти два пъти за последните десет години, сочи проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България. През 2000 г. сенчестите практики в бранша са били между 25 и 50 на сто. Сивият сектор в информационните технологии у нас е в рамките на приемливото за Европа, сочи изследването. Бизнесът е склонен да оценява сивата икономика в национален мащаб в рамките на 20-30 на сто. В европейски мащаб това е едно от средните нива на неспазване на правилата, посочат от асоциацията.

vesti.bg

✓ Очакват сивата икономика у нас да намалява

<http://www.vesti.bg/index.phtml?tid=40&oid=4395091>

Експерти отчитат намаление на сивата икономика у нас, а очакванията има са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една - две години. Осветляването на приходите ще доведе до увеличението на постъпленията в бюджета, смятат икономисти, работодатели, политици.

Подобряването на бизнес средата у нас косвено ще доведе до изсветляване на икономиката, е мнението на председателката на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова.

Тя откроява необходимостта от законодателни промени по отношение на ограничаване на различни лицензионни разрешителни, на тромавите административни процедури.

Според Стоянова това касае не само законови мерки, но и всеки участник в икономиката, бил той работодател, работник или клиент. Този проблем не може да бъде решен с контрол от страна на държавата - той трябва да бъде решен чрез промяна на нашето съзнание, е нейното мнение.

За Българската стопанска камара част от проблемите пред бизнеса са често променящата се нормативна среда, което създава несигурност при планирането на бизнеса, на инвестициите, бавните процедури по несъстоятелност, които блокират за дълго време активите на фалиралите предприятия, не дават възможност да се овъзмездят кредиторите.

Те посочват и тежките регулации, които според тях трябва да бъдат смекчени на много места.

От БСК открояват проблема с таксите, който притиска бизнеса - таксите за административните услуги, таксите за смет, проблемът с достъпа до финансиране, в т.ч. и на евросредствата, електронните услуги, които в момента са сериозен източник не само на несигурност, но и сериозен източник и на корупция.

В огласено наскоро проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България се отбелязва, че когато крайните потребители на даден продукт са физически лица, съществуват рискове за сиви практики. Това е основание за повишено внимание, отбелязват експертите.

Когато крайните потребители са физически лица се създават "по-благоприятни" условия за сиви практики като нефактуриране на реалните продажби, неиздаване на финансови документи за предоставени услуги, продажби на дъмпингови цени, се посочва в проучването.

Според него като краен резултат, предоставянето на услуги и стоки за физически лица "облагодетелства" работещите в бранша фирми, като им дава възможности да не изваждат "на светло" реалните си обороти и впоследствие да плащат по-ниски данъци.

По време на криза браншът "Информационни технологии" е един от най-чувствителните от практиките на "сивата икономика", защото крайни потребители са физически лица или малки фирми.

Работодателите от бранш "Информационни технологии" намират обаче, че сивият сектор в тази сфера е намалял почти два пъти за последните десет години, сочи проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

През 2000 г. сенчестите практики в бранша са били между 25 и 50 на сто.

Сивият сектор в информационните технологии у нас е в рамките на приемливото за Европа, сочи изследването. Бизнесът е склонен да оценява сивата икономика в национален мащаб в рамките на 20-30 на сто. В европейски мащаб това е едно от средните нива на неспазване на правилата, посочат от асоциацията.

Работодателите от бранша асоциират сивата икономика преимуществено с неплащането в пълен размер на дължимите данъци (59,3 на сто), неплащането на пълния размер на социалните и здравните осигуровки (51,0 на сто), нефактурирането на продажбите на крайните стоки или услуги (30,4 на сто) и неспазването на данъчните разпоредби (27,6 на сто).

Към тези традиционни сиви практики, принципно характерни за всички сфери, работодателите от бранш информационни технологии добавят нелоялната конкуренция (36,7 на сто), която заедно с практиката за копиране на изделия (26,4 на сто) се припознава от тях като един от най-сериозните проблеми на изрядните работодатели от сектора на информационните технологии.

Фирмите в областта на информационните технологии в преобладаващата си част (92,9 на сто) са български. Тук се отчитат изключително високи нива на частни фирми - само 4 процента от предприятията в бранша са с над 51 на сто държавно участие.

Около 86 на сто от дружествата са ситуирани в София, а останалите 14 на сто работят в по-големите областни градове. Сред предприятията от бранша преобладават малките с наети между 11 и 50 лица (50,1 на сто), значителен е делът (38,7 на сто) и на малките фирми, в които персоналът е до десет лица.

Изследването отчита, че въпреки глобалната финансова криза, фирмите в областта на информационните технологии са проявили гъвкавост и са запазили работещите в бранша специалисти, с надеждата за по-добри времена.

В сравнение с останалите браншове, фирмите от информационните технологии са съхранили почти непроменени нивата на заетите в тях лица, сочат данните.

Сред фирмите от бранша с най-големи пазарни дялове са тези, чиято основна дейност е производството на компютърно оборудване и търговия (42,8 на сто), следвани от фирмите, предоставящи информационни и сервизни услуги (34,7 на сто) и тези, които разработват софтуер (30,7 на сто).

Браншовото изследване показва, че 57,1 на сто от фирмите работят само с български партньори, 18,4 на сто - работят еднакво добре и с български, и с чуждестранни партньори, а само с чуждестранни партньори работят 8,2 на сто.

dnes.bg

✓ Спад на сивата икономика у нас очакват експерти

<http://www.dnes.bg/obshtestvo/2011/12/16/spad-na-sivata-ikonomika-u-nas-ochakvat-eksperti.146644>

Спад на сивата икономика у нас очакват експерти заради предприетите мерки на правителството, а очакванията са тенденцията на свиване да продължи през следващите една - две години, сочи проучване на БТА.

Осветляването на приходите ще доведе до увеличението на постъпленията в бюджета, единодушни са икономисти, работодатели и политици.

Подобряването на бизнес средата у нас косвено ще доведе до изсветляване на икономиката, е мнението на председателя на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова.

За Българската стопанска камара част от проблемите пред бизнеса са често променящата се нормативна среда, което създава несигурност при планирането на бизнеса и на инвестициите.

От БСК открояват проблема с таксите, който по думите им притиска бизнеса - таксите за административните услуги, таксите за смет, проблемът с достъпа до финансиране, в т.ч. и на евросредствата, електронните услуги, които в момента са сериозен източник не само на несигурност, но и сериозен източник и на корупция.

В огласено наскоро проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България се отбелязва, че когато крайните потребители на даден продукт са физически лица, съществуват рискове за сиви практики.

Това е основание за повишено внимание, отбелязват експертите.

Така например е установено, че по време на криза браншът "Информационни технологии" е един от най-чувствителните от "сивата икономика", защото крайни потребители са физически лица или малки фирми.

Работодателите от бранша обаче отчитат, че сивият сектор в тази сфера е намалял почти два пъти за последните десет години.

Бизнесът е склонен да оценява сивата икономика в национален мащаб в рамките на 20-30 на сто. В европейски мащаб това е едно от средните нива на неспазване на правилата, посочат от асоциацията.

Работодателите от бранша асоциират сивата икономика преимуществено с неплащането в пълен размер на дължимите данъци (59,3 на сто), неплащането на пълния размер на социалните и здравните осигуровки (51,0 на сто), нефактурирането на продажбите на крайните стоки или услуги (30,4 на сто) и неспазването на данъчните разпоредби (27,6 на сто).

Към тези традиционни сиви практики работодателите от сектора информационни технологии добавят нелоялната конкуренция (36,7 на сто), която заедно с практиката за копиране на изделия (26,4 на сто) се припознава от тях като един от най-сериозните проблеми на изрядните работодатели от сектора на информационните технологии.

bulgariq.com

✓ Спад на сивата икономика у нас очакват експерти

<http://bulgariq.com/%D1%81%D0%BF%D0%B0%D0%B4-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D1%83-%D0%BD%D0%B0%D1%81-%D0%BE%D1%87%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D1%82/>

Спад на сивата икономика у нас очакват експерти заради предприетите мерки на правителството, а очакванията са тенденцията на свиване да продължи през следващите една - две години, сочи проучване на БТА.

Осветляването на приходите ще доведе до увеличението на постъпленията в бюджета, единодушни са икономисти, работодатели и политици.

Подобряването на бизнес средата у нас косвено ще доведе до изсветляване на икономиката, е мнението на председателя на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова.

За Българската стопанска камара част от проблемите пред бизнеса са често променящата се нормативна среда, което създава несигурност при планирането на бизнеса и на инвестициите.

От БСК открояват проблема с таксите, който по думите им притиска бизнеса – таксите за административните услуги, таксите за смет, проблемът с достъпа до финансиране, в т.ч. и на евросредствата, електронните услуги, които в момента са сериозен източник не само на несигурност, но и сериозен източник и на корупция.

В огласено наскоро проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България се отбелязва, че когато крайните потребители на даден продукт са физически лица, съществуват рискове за сиви практики.

Това е основание за повишено внимание, отбелязват експертите.

Така например е установено, че по време на криза браншът „Информационни технологии“ е един от най-чувствителните от „сивата икономика“, защото крайни потребители са физически лица или малки фирми.

Работодателите от бранша обаче отчитат, че сивият сектор в тази сфера е намалял почти два пъти за последните десет години.

Бизнесът е склонен да оценява сивата икономика в национален мащаб в рамките на 20-30 на сто. В европейски мащаб това е едно от средните нива на неспазване на правилата, посочат от асоциацията.

Работодателите от бранша асоциират сивата икономика преимуществено с неплащането в пълен размер на дължимите данъци (59,3 на сто), неплащането на пълния размер на социалните и здравните осигуровки (51,0 на сто), нефактурирането на продажбите на крайните стоки или услуги (30,4 на сто) и неспазването на данъчните разпоредби (27,6 на сто).

Към тези традиционни сиви практики работодателите от сектора информационни технологии добавят нелоялната конкуренция (36,7 на сто), която заедно с практиката за копиране на изделия (26,4 на сто) се припознава от тях като един от най-сериозните проблеми на изрядните работодатели от сектора на информационните технологии.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

УниКредит оряза прогнозата си за България до скромен ръст от 1,5%

http://www.klassa.bg/news/Read/article/189924_%D0%A3%D0%BD%D0%B8%D0%9A%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82+%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B7%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%81%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F+%D0%B4%D0%BE+%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82+%D0%BE%D1%82+1%2C5%25

Анализаторският екип на УниКредит оряза оценката си за икономическия ръст у нас догодина с повече от 1% – от 2,6% на едва 1,5%, съобщиха от трезора вчера. Основните причини са надвисналите облаци над икономиката на еврозоната, както и неочакваният рязък спад на инвестициите в България през третото тримесечие на тази година.

Цифрата е почти двойно по-ниска от записаната в доклада към бюджета за догодина от 2,9%, макар че финансовият министър Симеон Дянков предупреди, че разчетите са правени и при едва 1% ръст.

Прогнозата на УниКредит е по-ниска и от консервативната оценка на Европейската комисия, която залага 2,3 на сто през 2012 година и 3% през 2013 г. МВФ пък залага растеж на родния БВП от 1,3% за 2012 г., след като през 2011 г. ще отбележи ръст от 1,9 на сто. В последния си анализ от МКБ Юнионбанк записаха 3%, а от Райфайзенбанк на два пъти орязваха оценката си до скромните 2 на сто, като според експертите раздвижване може да се очаква чак през втората половина на следващата година.

Обективно погледнато, предизвикателствата пред възстановяването на българската икономика остават непроменени спрямо тези посочени в предишния тримесечен анализ на икономиката от септември, посочват от УниКредит. Това са свиване на външното търсене в комбинация с бавно намаляване на финансовата задлъжнялост на корпоративния сектор и бавно възстановяване на пазара на недвижими имоти и пазара на труда. Влошаването на външните условия не само ще ограничи износа, но също така се очаква да изложи на риск процеса на стабилизиране на пазара на труда, който започна да се оформя в средата на 2011 г., предупреждават банковите експерти. За тази година те залагат на 12,3% безработица, за догодина – 12,2 на сто, а през 2013 г. - 11,7%.

Добрата новина е, че все пак ще избегнем рецесията, тъй като балансът както на публичния сектор, така и на сектора на домакинствата остава силен, докато външното търсене намалява, но все още е далече от срива, наблюдаван в началото на 2009 г. Според доклада през 2013 г. икономиката ни ще расте по-устойчиво с 2,7% до над 41 млрд. евро. Тогава се очаква и по-устойчиво възстановяване на инвестициите – с ръст от 4,7 на сто. Средното номинално месечно възнаграждение догодина ще бъде 361 евро, а през 2013 г. – 376 евро. Потреблението ще нараства бавно с 1,2 и 2 на сто.

Данните за БВП на България през третото тримесечие на годината показват, че икономиката започва да страда от ескалацията на глобалните рискове. БВП се повиши с едва 0,3% на тримесечна и с 1,6% на годишна база въпреки някои еднократни положителни фактори като силната реколта от зърнени храни и резултатите на летния туристически сезон. В анализа на банката се посочва, че най-обезпокоителен е спадът в брутно капиталобразуване с 13,5% на тримесечна база, при положение че в три последователни тримесечия преди това този показател отчиташе ръст. „Големият спад на брутно

капиталообразуване в най-голяма степен се дължи на ескалацията на дълговата криза в еврозоната, което кара българските компании да заемат защитна позиция – замразявайки инвестиционните си планове и трупайки високоликвидни активи, за да могат по-лесно да посрещнат нуждите си от външно финансиране“, смятат икономистите на УниКредит.

По отношение на сектора на домакинствата очакванията са и те да останат предпазливи, като продължат да поддържат завишени нива на спестяване, които ще потискат потребителските разходи.

✓ **Еврозоната влиза в лека рецесия**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/189922_%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B2%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0+%D0%B2+%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0+%D1%80%D0%B5%D1%86%D0%B5%D1%81%D0%B8%D1%8F+

Икономиката на еврозоната най-вероятно ще влезе в рецесия в края на 2011 г. и първите три месеца на 2012 г. Това сочи базовият сценарий на консултантската компания Ernst and Young. Ако реструктурирането на гръцкия дълг стане под контрол, ръстът ще се завърне в края на следващата година и ще се ускори до 1,5-2 на сто през 2013-2015 г., посочват експертите. За 2012 г. обаче еврозоната ще бъде на ръба – с едва 0,2% ръст. Безработицата не се очаква да падне под 10 на сто поне в следващите четири години.

Докато виждаме надежди за прогрес в Гърция, Италия и Испания, е абсолютно задължително всички страни с евро да въведат бързо структурни реформи и да понижат публичния си дълг, съветват от компанията. Дълговата криза не е към края си. Решенията от октомври 2011 г. не осигуриха перманентно решение срещу нея, но реформите, около които се обединиха евролидерите на 9 декември за по-строги фискални правила, са стъпка в правилната посока.

Все по-вероятно е Европейската централна банка да понижи още лихвите и да предоставя средства за подобряване ликвидността на банковата система. Има опасност например проблемите на Италия с ликвидността да се превърнат в проблем с платежоспособността. ЕЦБ трябва да продължи да купува държавни облигации на закъсали страни и да се подготви да действа като кредитор от последна инстанция, ако се стигне до ръба на разпадане на еврозоната, предупреждават от Ernst and Young.

Мрачна е прогнозата и на рейтинговата агенция Standard & Poor's. Оттам прогнозира лека рецесия в еврозоната и слабо икономическо възстановяване в Съединените щати догодина. Според агенцията перспективите за новата 2012 г. са мрачни заради неспособността да бъдат решени проблемите с държавните дългове в Европа и зад Океана. Най-голяма тревога продължават да носят финансовият и банковият сектор, като от агенцията отчитат, че като демонстрация за трудностите на кредитния сектор от S&P посочват, че 23 от 37-те водещи банки на планетата са с негативна перспектива или са в процедура за понижаване на рейтинга им. Сред индустриите, които изглеждат относително добре, са производството и секторът за добив и преработка на суровини. Standard and Poor's определя възможността за рецесия в САЩ на 35% и очаква Европейската централна банка (ЕЦБ) да понижи основния лихвен процент на 0.5% от сегашния от 1%

✓ **Над 300 млн. евро са платени по програма „Транспорт“**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/189961_%D0%9D%D0%B0%D0%B4+300+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE+%D1%81%D0%B0+%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8+%D0%BF%D0%BE+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0+%E2%80%9E%D0%A2%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%E2%80%9C

Над 300 млн. евро са платени тази година по оперативна програма „Транспорт“, каза транспортният министър Ивайло Московски при откриване на форум за напредъка по изпълнението на програмата. Представената безвъзмездна финансова помощ от фонда за 2011 г. е 1,1 млрд. евро от общо 2,003 млрд. евро. До момента Европейската комисия е възстановила около 374 млн. евро.

Статистиката на транспортното министерство сочи, че сключените договори с изпълнителите са за 1,181 млрд. евро, което е 59 на сто от общия финансов ресурс на програмата. Представените данни са към 12 декември. Плановите са целият финансов ресурс на програмата да бъде договорен до средата на 2012 година. Общо одобрените за финансиране проекти по програмата са 66, от тях за над 50 млн. евро са 4 в железопътния сектор, 5 са в пътният, 2 за интермодалност и 1 във водния сектор. Очаква се до края на годината да се получи одобрение за строителството на жп линия между Първомай и Свиленград. В момента се провежда и процедурата за съгласуване на изграждането на магистрала „Марица“ и железопътното трасе Септември – Пловдив. „По тях все още отговаряме на поставените въпроси от ЕК и очакваме в началото на 2012 година да имаме отговор“, обясни Галина Василева, директор на сектор „Координация на програми и проекти“ в МТИТС. В момента се изпълнява рехабилитацията на жп линии Пловдив- Бургас и Септември- Пловдив и строителството на Лот 1 и 2 от магистрала „Марица“, Лот 1 от „Струма“, връзката между „Хемус“ и Софийския околновръстен път и пътя Кърджали – Подкова.

Предвижда се през следващата година да започне изпълнението на 4 проекта, които ще се финансират с неусвоените пари за подобряване на корабоплаването по р. Дунав. Средствата са 110 млн. евро и ще бъдат дадени за изграждане на метро от бул. „Цариградско шосе“ до летище София, ремонт на Централна жп гара в София, изграждане на интермодален терминал в Пловдив и проектиране на още един в Русе. Министър Московски заяви, че работата по продължението на метрото може да започне в средата на следващата година и то да бъде завършено за две години. Тръжната документация вече е одобрена от управляващия орган и до дни може да започне процедурата за избор на изпълнител.

Одобрено е и трасето на третия метродиаметър на столичната подземна железница, съобщи Стоян Братоев, шеф на фирмата изпълнител „Метрополитен“. То ще започва с депо, което ще бъде построено на бул „Ботевградско шосе“. Първата метростанция ще е на бул. „Владимир Вазов“, след това ще пресича с втория метро лъч при СУ „Свети Климент Охридски“ и ще завършва при жп линията София- Перник. Общата дължина на линията е 15.5 км., на нея ще бъдат изградени 18 метростанции. Над земята ще минават 8.4 км, а останалите 7.1 км ще са тунелно строителство. Предвиденият пътнически поток

е 162 хил. души на ден, а очакваната стойност на проекта около 750 млн. евро.

Интермодалният терминал в Пловдив ще бъде изграден заради невъзможността такъв да бъде направен в столицата, обясни Стилиян Кротнев, директор „Стратегическо развитие и инвестиционни проекти“ в Национална компания „Железопътна инфраструктура“. За него има изготвен идеен проект и в момента се работи по оценката за въздействие на околната среда и подготовката на тръжната документация. Очаква се в началото на 2012 година да започнат отчуждителните процедури.

По думите на Кротнев след проведени проучвания е установено, че мястото, предвидено за строителство в София, не е подходящо.

„Над 170 млн. лв. са възстановени от ЕК от средствата за изграждането на магистрала „Тракия“, каза инж. Лазар Лазаров, шеф на Агенция „Пътна инфраструктура“. По думите му това е 70 на сто от средства, които са платени за изпълнението на проекта. Фактическото изпълнение на Лот 2 и 3 е приблизително на 70%, очаква се те да бъдат пуснати в експлоатация до юли 2012 г. Аутобаните „Тракия“ и „Люлин“ и метрото в София са добър пример за изграждане на пътни проекти със средства от европейските фондове, е оценката на ЕК. Това се казва в писмо, изпратено от председателя на ЕК Жозе Барозу до премиера Бойко Борисов, обясни още Лазаров. Планира се всички одобрени за финансиране проекти по оперативна програма „Транспорт“ да бъдат завършени до края на 2014 година.

✓ Индустрията е ползвала 1,5% по-малко вода, земеделието - 4%

http://www.klassa.bg/news/Read/article/189908_%D0%98%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0+%D0%B5+%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B7%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B0+1%2C5%25++%D0%BF%D0%B%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%BE+%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%B0%2C+%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE++4%25+

През 2010 г. намалява индустриалното ползване на вода с 1,5%, а за напояване в земеделието спадът е с 4% спрямо 2009 г. Това съобщиха от Националния статистически институт (НСИ), представяйки данните от годишното изследване в областта на околната среда. Структурата на водоползването остава без промяна, като 73% от водата е била предназначена за енергетиката за охлаждане, 14% за други индустриални дейности, за напояване – 6%, и 7% в битовия сектор (услуги и домакинства).

В документа се посочва, че през 2010 г. общо иззетата прясна вода за икономиката се оценява на 5960 млн. куб. м, което съставлява около 5,7% от ресурсите на страната, и това съотношение определя индекса на експлоатация на водите. Както уточняват от НСИ, разделителният праг, който отличава районите с достатъчно ресурс от тези с недостиг, е 20%. Според тази методика България е сред европейските страни с относително нисък индекс на експлоатация. Доставената питейна вода на домакинствата през 2010 г. е 264 млн. куб. м, или средно 97 л на ден на човек (с 2 л по-малко спрямо 2009 година). Данните показват значими регионални различия - с най-високо потребление е столицата, където дневно всеки човек ползва средно по 140 л вода, а с най-ниско е област Търговище, където се падат средно по 58 л всекидневно на човек.

През 2010 г. водовземаването от повърхностни и подземни води спада до 97% от равнището на 2009 г. Около 44% от иззетите пресни води през 2010 г. са от р. Дунав и са използвани предимно за охлаждане в енергетиката. Общо използваните от доставка и собствено снабдяване води през 2010 г. са 4821 млн. куб. м, което е с около 2% по-малко спрямо 2009 г., сочат данните на статистиката.

Загубите при пренос са почти 60 на сто

През 2010 г. общите загуби на вода, отчетени от водоснабдителния сектор, обхващащ ВиК и напоителните системи, са 973 млн. куб. м, което е 57,6% от подадените води. Прогресът е само около 2 на сто, защото през 2009 г. загубите възлизат на 59,2% от общото подадено количество. Преобладаващата част от водопроводната мрежа на ВиК е от етернитови (72%) и стоманени (15%) тръби. Около 90% от мрежата са изградени до 1990 г. Едва 2,4% е новоизградената мрежа за 2006-2010 г. През 2010 г. от точкови източници са образувани 462 млн. куб. м отпадни води и 3245 млн. куб. м отработени води от охлаждащи процеси, общо те съставляват 78% от използваните води. Около 68% от образуваните битови и индустриални отпадни води са третирани в собствени или селищни пречиствателни станции (2009 г. - 66%).

Събраните води в обществената канализационна система са оценени на 585 млн. м³, от които 83% са постъпили в селищни пречиствателни станции за отпадъчни води (СПСОВ). През 2010 г. са влезли в експлоатация 8 нови СПСОВ, с които са обхванати още около 171 хил. души. Така относителният дял на населението, свързано с пречиствателни станции, нараства от 45,2% през 2009 г. на 47,6% през 2010 г.

Според данните на статистиката едва 70,6% от хората в страната ползват канализационната мрежа, експлоатирана от ВиК и общините, с отвеждане на битовите отпадни води в пречиствателни станции. Огромните загуби на вода се обясняват с това, че преобладаващата част от мрежата е от етернитови тръби и е изградена до 1990 г. (87%).

С над 2% повече хора са обхванати от услуги по сметосъбиране

През 2010 г. общите битови отпадъци са 3091 хил. тона. По данни на общинските администрации за 2010 г. на депа с организирано сметоизвозване са събрани общо 3067 хил. т битови отпадъци. От тях 3041 хил. т битови отпадъци са депонирани, а 26 хил. т - предадени за рециклиране. Събраните строителни отпадъци са 380 хил. т за 2010 година. Продължава изграждането на регионални депа за битови отпадъци, като се закриват изградени в миналото сметища, които не отговарят на екологичните изисквания. През 2010 г. депата за битови отпадъци са 172, от тях 30 са регионални. Въвеждането на организирани системи за сметоизвозване в нови населени места води до увеличение на населението, обхванато с услуги по сметосъбиране – 98,2% през 2010 г. (96,6% през 2009 година). Обслужените населени места през 2010 г. са 4238, или с 250 повече спрямо 2009 година. Същевременно през 2010 г. събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население са оценени на 404 кг годишно.

1,9% от БВП са похарчени за опазване на околната среда

През 2010 г. за опазване и възстановяване на околната среда са изразходвани 1,329 млрд. лева. Спрямо предходната година няма голяма промяна и затова по-подходящ за сравнение е дялът на разходите за околната среда от БВП, който през 2010 г., както и през 2009 г., е 1,9%. Опазването на околната среда и отстраняването на уврежданията изискват допълнителни средства, се посочва в доклада на НСИ.

Разходите включват два компонента - за поддържане на съществуващите системи и за придобиване на дълготрайни материални активи. И през 2010 г., както и през предходната 2009 г., текущите разходи имат преобладаващ дял в структурата на разходите - 58,9%, докато инвестициите са с дял едва от 41,1%.

Най-много са били парите, предназначени за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците - 55,1%. Следват харчовете, направени за пречистване на отпадъчните води - 18,5%, и за опазване на чистотата на въздуха - 10,9 на сто.

В края на 2010 г. наличността на дълготрайните материални активи за околната среда е 4053 млн. лв. и те се разпределят в три основни направления за околната среда. За опазване на въздуха са дадени 34,1% от всички средства, за водните ресурси - 30,7%, а за отпадъците - 19,7 на сто. Спрямо 2008 г., т.е. преди да настъпи кризата, през 2010 г. дялът на екоразходите е намалял с 0,7% спрямо БВП на страната, съобщават от НСИ.

[Вестник Труд](#)

✓ Милен ВЕЛЧЕВ: Да на реформите, но не и на подхода

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1151903>

С бившия финансов министър Милен ВЕЛЧЕВ разговаря Емилия Карабова:

- Г-н Велчев, остро критикувахте правителството на ГЕРБ, че не прави реформи. Сега обаче то изглежда доста решително да ги прокара. Ще ви се изтръгне ли поне едно "браво"?

- ГЕРБ заслужава предпазливо "браво", защото, да, намеренията и първите стъпки са направени, но за пълната реализация на тези реформи е необходима още решимост. Също така се надявам, че няма да се ограничат само с реформите, които са започнали сега, защото има нужда и от много други. Като например реформата в здравеопазването, където на практика нищо не е започнало.

- Но пък прокара пенсионната реформа и по-късното пенсиониране...

- Да, но макар че целите и посоката да са правилни, подходът е грешен.

- Защо?

- Правителството сбърка в начина, по който тръгна да налага тези реформи. Освен това не може да си правим илюзията, че ще ни се размине с една година увеличение на пенсионната възраст на няколко стъпки. Прекалено много се антагонизира общественото мнение на широки слоеве. Нямаше нужда от това, можеше да бъде обяснено, преди да се тръгне към промените. Поне в мен остана впечатлението, че се прави зад гърба на синдикатите и обществото, че ги negliжират и това доведе до излишно нагнетяване на напрежение.

Моят опит като финансов министър показва, че трябва да си достатъчно откровен и честен с тях от самото начало на своите действия. А сега виждаме противопоставяне, което се дължи на липсата на координация с тях. Същото се случи и със зърнопроизводителите, чиито протести в никакъв случай не подкрепям. Но не мога да отрека, че им бяха дадени обещания, които само два месеца по-късно се нарушават.

- Симеон Дянков им се извини...

- И това как им помогна? Пак казвам, на мен ми се струва, че резултатите, които се опитва да постигне правителството, могат да се реализират и с по-малко социално напрежение. И най-важното е да се опитва да гради доверие въпреки различните гледни точки.

- Доверие? И то при положение, че вицепремиерът Дянков се появи по телевизията и заяви, че ще изкара мандата, след което ще си тръгне от България?

- Всеки има право сам да решава къде да прекара живота си. И ценя искреността. Но наистина отговорите на подобни въпроси могат да помогнат или да попречат при реализацията на непопулярни реформи. Факт е, че обикновените хора по-лесно ще приемат тези мерки, ако знаят, че политикът, който ги прокарава, има намерение да сподели съдбата им в България години напред.

- В крайна сметка хората май все повече се демотивират да се осигуряват и се ориентират към лични спестявания с аргумента "я доживея, я не до пенсия".

- Естествено, че в такива условия хората стават по-спестовни. И потребяват по-малко, което може да доведе до задълбочаване на икономическата стагнация. Но ние и без това сме свидетели през последните три години на по-високо желание да се спестява в отговор на непредсказуемото бъдеще. И не мисля, че една година повече до пенсия ще промени кой знае колко драстично това поведение.

- Президентът Георги Първанов наложи вето върху увеличаването на пенсионната възраст, как ще го коментирате?

- Никой не може да отрече правото му да изразява вижданията си по социалната политика и вето е такъв инструмент. Но както и преди малко казах, може да се спори с начина на реализацията на политиката на правителството, но с посоката и целите аз не бих спорил. Ако бях на мястото на президента, не бих се възползвал от правото си на вето. Още повече, че аз винаги съм защитавал друг тип политика. Но действията на президента Първанов не са изненада, тъй като са в синхрон с цялостното му разбиране за социална политика.

- Чувствате ли вина затова, че пенсиите няма да се вдигат? Премиерът Бойко Борисов обяви, че те са във фризера, защото трябва да плаща "облигациите на Милен Велчев".

- Определено не. Първо, от формална гледна точка погасяването на дълга не влиза в сметките на ежегодния бюджет. Така че няма как това да повлияе върху баланса на приходите и разходите на държавата. На второ място - тези облигации, които

ще бъдат платени в началото на 2013 г., се емитираха не за да бъдат изядени и изпити парите, а за да бъдат оттеглени от обращение много по-голямо количество стари облигации, причинени от задължността през 80-те години, по време на управлението на Тодор Живков.

На мен не ми е минавало през ума да се оправдавам, че емитирам новите облигации, за да платя "облигациите на Стоян Александров". Нито пък той се е оправдавал през 1994 г. с дълга, наследен от предишния финансов министър Иван Костов. Неизбежно за изплащането на "облигациите на Милен Велчев" ще трябва да се емитират "облигации на Симеон Дянков". Така че, който се изкушава да отправя такива безпринципни критики към предшествениците си, трябва да е готов да носи в бъдеще подобни критики от своите приемници.

- Като стана дума за премиера и за вас, си спомням, че именно Борисов бе този, който ви "осветли" като консултант по сделката с "Булгартабак". А вие мълчите и преди продажбата, и след това. Защо?

- Просто следвам един общоприет принцип в бизнеса - да не коментирам сделки, по които имам намерение да участвам или участвам като консултант. Единственото, което мога да потвърдя, е, че руската Внешторгбанк, която инвестира в "Булгартабак", беше към онзи момент наш клиент и ние я консултирахме в този процес.

- Защо ѝ е на тази банка да купува производствени активи, ако не да препродаде предприятието?

- Никой не крие, че подобни финансови инвеститори купуват даден актив с цел да повишат неговата стойност и да го продадат с печалба. Не познавам финансов инвеститор, който да няма намерение един ден да продаде своите инвестиции.

-И? Подготвя ли се вече продажбата на "Булгартабак"?

- Не, в момента не се търси купувач на "Булгартабак", защото преди да бъде препродаден, трябва да бъде реструктуриран, да се предприемат други действия, които ще повишат актива.

- Имат ли нещо общо със сделката шефът на Корпоративна банка Цветан Василев и депутатът от ДПС Делян Пеевски?

- По принцип консултантите и bankerите никога не коментират подобни въпроси. Няма да го наруша. И не визирам конкретните лица, за които споменахте, същият отговор ще получите, независимо за кой banker или инвеститор ме питате.

- БТК отново се продава, консултант ли сте и по тая сделка?

- Отдавна, поне от година, доколкото знам, кредиторите на БТК търсят купувач за компанията. В момента ние не работим по тази сделка.

- Заради кризата с еврото дайте съвет в какво да спестяваме?

- Отговорът на този въпрос много зависи от личните обстоятелства, доколкото човек е близко до пенсия и какви са доходите и досегашните му спестявания. Затова ще се въздържа да крада хляба на финансовите консултанти. По принцип само ще кажа, че спестяванията трябва да са диверсифицирани, т.е. в различни класове активи. Като акции, банкови депозити и недвижима собственост, може би злато трябва да присъства в един по-голям по размер портфейл. В моя специално то не присъства. Що се отнася до валутата на спестяване, това много зависи от намеренията на човека - в коя държава смята да прекара остатъка от живота си. И е редно да спестява преимуществено във валутата на тази държава.

- Тоест ако ще оставаме в България, в левове?

- Аз твърдо вярвам в стабилността на лева, поне спрямо еврото. Така че когато дилемата е между еврото и лева, залагам на лева.

- Оптимист или песимист сте за създаването на този нов фискален съюз със строги бюджетни правила?

- Въвеждането на строги правила е добра първа стъпка, която не е достатъчна, за да се излезе от кризата. Надявам да бъде последвана от по-радикални стъпки, които да внушат увереност на инвеститорите и да спрат тяхното оттегляне от Еврозоната.

- България е отличник по бюджетна дисциплина и въпреки това преките инвестиции ги няма.

- Причините могат да се търсят и извън България, но и в България. Нашата икономическа обвързаност с еврозоната е много по-голяма, отколкото на Китай или Турция. Това мотивира въздържанието на инвеститорите. Но и недостатъчната предсказуемост на държавната политика има вина. Пресни са впечатленията на инвеститорите от акциите срещу ЕРП-тата или от дългите колебания какво да се прави с ДДС.

ВИЗИТКА

Милен Велчев е роден на 24 март 1966 г. в София.

От 1995 до 2001 г. работи в Мерилин Линч (Лондон) и се издига до вицепрезидент.

Финансов министър (2001-2005) в правителството на Симеон Сакскобургготски.

Депутат от НДСВ в 40-ото Народно събрание.

[Вестник Сега](#)

✓ Работниците без договор също ще плащат глоба

<http://www.segabg.com/article.php?id=582145>

Парите ще отиват за личните осигуровки на глобените в НОИ и здравната каса

Работниците, които се трудят без договор, в бъдеще също ще бъдат глобявани, реши окончателно вчера парламентът.

Промяната в Кодекса на труда мина на второ четене с 87 гласа "за", 19 - "против", и двама въздържали се. Вместо конкретна сума глобата ще бъде в трикратен размер на личните минимални осигуровки за съответната длъжност.

Сумата от глобата ще отива в съответните фондове на НОИ и в здравната каса, като редът допълнително ще бъде определен от министрите на социалната политика и на финансите. Частта на работодателя ще се приспада от неговата санкция, която е между 1500 и 15 000 лв. на хванат работник без договор.

Минималната глоба за работника ще бъде 104.49 лв., тъй като толкова излизат личните му осигурителни вноски за три месеца върху най-ниските осигурителни прагове, които са равни на минималната заплата от 270 лв. Според вече прието постановление на МС от 1 май 2012 г. обаче тя скача на 290 лв., а с това и глобата на 112.23 лв.

Повече от час депутати от опозицията се опитваха да убедят управляващите, че мярката е рестриктивна в условията на криза, когато хората нямат възможност да поставят условия как да работят. "Той не предоставя труда си без договор, той продава труда си, защото му трябва пари. Въпрос на оцеляване е", заяви Михаил Миков от БСП. Депутати от ГЕРБ обаче се аргументираха, че в момента много хора дори настоявали да работят на черно, за да не губят социални помощи и обезщетения за безработица.

"Парите от санкцията отиват в осигурителната сметка на работника, по този начин не го наказваме, а го стимулираме", категоричен беше социалният министър Тотю Младенов. И предупреди опозицията, че подават опасни сигнали към хората. "Казвате им така - работете без трудови договори, няма да имате права за майчинство, за безработица, за пенсии", обяви той.

"За първи път се появява тази странна правна фигура с осигурителни вноски да се плаща административно-наказателна санкция. Осигурителната вноска покрива осигурително събитие - майчинство, болнични, безработица. Никъде няма осигурителен риск - глоба в размер на осигурителната вноска", обяви Хасан Адемов от ДПС. Той предупреди, че може да се стигне до двойно осигуряване за един и същи период. Тотю Младенов обаче успокои, че вноските ще се начисляват само за 3 месеца назад. Това обаче създава друг опасен казус - човек да е осигурен за период, в който може и да не е работил. А основният принцип на осигуряването е вноски да се внасят върху доказано получен доход от труд. Затова и хората, които искат да се осигуряват допълнително в НОИ, не могат да го правят, дори да имат финансов ресурс от други източници. Изненадващо депутатите отхвърлиха друго предложение за засилване на контрола срещу сивата икономика, направено от шефката на бюджетната комисия Менда Стоянова между първо и второ четене на закона - НАП също да може да санкционира при хванати на черно работници. От всички опозиционни парламентарни групи излязоха да обяснят, че поправката дава възможност да се налагат за едно и също нарушение двойни санкции - от НАП и ГИТ, което е противозаконно. И Тодор Димитров от ГЕРБ обясни, че според текстовете НАП ще трябва да прави предписания, а данъчните нямат такива правомощия. В крайна сметка промяната беше отхвърлена с 23 гласа "за", 30 "против" и 47 въздържали се. Зам.-председателят на социалната комисия от ГЕРБ Светлана Ангелова призна, че до това решение се е стигнало, защото депутатите се убедиха, че наистина се създава възможност за налагане на двойни санкции.